Kirjasto- ja tietopalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden palveluverkkosuunnitelma

Sivltk 20.08.2026 § 85

Valmistelu ja lisätiedot sivistysjohtaja Matti Kompuinen, p. 044 422 4458

Kunnanhallitus on päättänyt (22.6.2026 § 166) antaa sivistyslautakunnalle ja edelleen sivistyspalveluiden palvelualueelle tehtäväksi valmistella laaditun palveluverkkoselvityksen pohjalta sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman ja toimenpiteet, jotka mahdollisesti johtavat osan sivistyspalveluiden yksiköiden toiminnan lakkauttamiseen. Kunnanhallitus linjaa edellä mainittua jatkovalmistelua kirjasto- ja tietopalveluiden sekä muiden vapaa-ajan palveluiden osalta seuraavasti:

- Kirjastopalveluiden osalta valmistellaan päätöksentekoon kaksi vaihtoehtoa:
    - Pääkirjasto keskustassa, lähikirjastot Hinnerjoella, Honkilahdella, Kiukaisissa ja Paneliassa
    - Pääkirjasto keskustassa, ei lähikirjastoja
- Nuorisotilat keskitetään Hinnerjoelta ja Kauttualta koulukeskukseen Ahmasojan koululta vapautuviin tiloihin. Jatkossa kehitetään liikkuvia nuorisopalveluita, jotta voidaan turvata nuorisopalveluiden tavoitettavuus Hinnerjoella, Honkilahdella, Kiukaisissa ja Paneliassa
- Liikuntapalveluista linjataan palveluverkkoselvityksen ”skenaario 3” -mukaisesti: Liikuntapaikkaverkosto pysyy pääasiassa ennallaan. Kunta hoitaa itse keskeisimmät liikunta-alueet (keskustan urheilukeskus ja liikuntasalit). Yhdistyksien kanssa pyritään kumppanuussopimuksiin, jonka myötä yhdistykset ottavat nykyistä enemmän vastuuta liikuntapaikkojen ylläpidosta

Linjaus perustuu kunnan edelleen tiukentuneeseen taloudelliseen tilanteeseen, mutta ennen kaikkea väestörakenteen muutokseen, jonka myötä lasten ja edelleen perusopetusikäisten määrä on dramaattisesti vähenemässä. Tavoitteena on turvata mahdollisimman laadukkaat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja vapaa-ajan palvelut tulevaisuuden realiteetit huomioon ottaen.

Mahdollisten toimintayksiköiden lakkauttamistoimien valmistelun yhteydessä toimitaan lainsäädännön edellyttämillä tavoilla huomioiden muun muassa tarvittavat vaikutusten arvioinnit ja henkilöstön kuulemiset sekä tarvittavat neuvottelut, joihin ryhdytään välittömästi annetun aikataulun noudattamiseksi.

Vaikutustenarviointien sekä kuulemisten pohjana käytetään sivistyspalveluissa jo valmisteltua sivistyspalveluiden palveluverkkoselvitystä sekä kunnanhallituksen päätöksen mukaisia linjauksia.

Lopullinen päätös sivistyspalveluiden palveluverkosta tehdään loka-marraskuussa valtuustossa.

Esittelijä — Sivistysjohtaja Matti Kompuinen

Päätösehdotus — Sivistyslautakunta käynnistää sivistyspalveluiden palveluverkkosuunitelman laadinnan kirjasto- ja tietopalveluiden sekä nuorisopalveluiden osalta kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti. Lisäksi sivistyslautakunta esittää, että liikuntapaikoista annetun linjauksen mukainen valmistelu ja toteutus siirtyy tekniselle palvelualueelle.

Asian käsittely — Sanna Kotiranta teki sivistysjohtajan päätösehdotuksesta poikkeavan päätösehdotuksen:

”Sivistyslautakunta käynnistää sivistyspalveluiden palveluverkkosuunitelman laadinnan kirjasto- ja tietopalveluiden sekä nuorisopalveluiden osalta, poiketen kunnanhallituksen päätöksestä seuraavilta osin:

- *Kirjastopalvelut*
  - *Kirjastopalveluiden osalta valmistellaan päätöksentekoon kaksi vaihtoehtoa:*
    - *Pääkirjasto keskustassa, ei lähikirjastoja*
    - *Pääkirjasto keskustassa ja 2-4 lähikirjastoa, jotka muodostavat toiminnallisen ja tilankäytöllisen kokonaisuuden muiden sivistyspalveluiden kanssa siten, että palveluiden saavutettavuus, alueellinen tasapuolisuus ja kustannustehokkuus toteutuvat.*
- *Liikuntapalvelut*
  - *Jatkossa kunta vastaa keskeisimpien liikunta-alueiden ylläpidosta (mm. keskustan urheilukeskus ja liikuntasalit).*
  - *Yhdistyksien kanssa pyritään kumppanuussopimuksiin, jonka myötä yhdistykset ottavat nykyistä enemmän vastuuta muiden liikuntapaikkojen ylläpidosta.*
  - *Jatkovalmistelussa arvioidaan koulukeskukseen valmistuvan uuden monitoimitilan vaikutus liikuntapaikkaverkostoon ja arvioidaan liikuntasalikiinteistöjen laajuuden tarkoituksenmukaisuus sekä tilankäytön tehostamismahdollisuudet.*
    - *Valmistellaan tarvittaessa luopumissuunnitelma*
  - *Lisäksi sivistyslautakunta esittää, että liikuntapaikoista annetun linjauksen mukainen valmistelu ja toteutus siirtyy tekniselle palvelualueelle.”*

Poikkeavaa päätösehdotusta ei kannatettu.

Päätös — Alkuperäinen päätösehdotus hyväksyttiin.

Pöytäkirjamerkintä — Sanna Kotiranta jätti päätöksestä eriävän mielipiteen.

Sivltk 08.10.2026 § 110

Valmistelu ja lisätiedot — sivistysjohtaja Matti Kompuinen, p. 044 422 4458

Kunnanhallitus päätti 22.6.2026 § 166 antaa sivistyslautakunnalle tehtäväksi valmistella sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman ja linjasi samalla vapaa-aikapalveluiden jatkovalmistelun periaatteita. Päätöksen mukaan kirjasto- ja tietopalveluista valmistellaan

päätöksentekoon kaksi vaihtoehtoa, liikuntapalvelut toteutetaan palveluverkkoselvityksen skenaario 3:n mukaisesti ja nuorisopalveluiden tilaratkaisuja kehitetään osana palveluverkkouudistusta.

Palveluverkkosuunnitelman tavoitteena on turvata kuntalaisille saavutettavat ja laadukaat vapaa-aikapalvelut sekä varmistaa palvelujen taloudellisesti kestävä järjestäminen muuttuvassa väestö- ja taloustilanteessa. Valmistelussa on tarkasteltu kirjasto-, liikunta- ja nuorisopalveluiden palveluverkkoa kokonaisuutena sekä arvioitu palveluiden saavutettavuutta, kustannuksia, henkilöstövaikutuksia ja tilatarpeita.

Kirjasto- ja tietopalvelut
Kirjasto- ja tietopalveluiden osalta palveluverkkosuunntelmassa on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa:

Vaihtoehto A
- pääkirjasto keskustassa
- lähikirjastot Hinnerjoella, Honkilahdella, Kiukaisissa ja Paneliassa.

Vaihtoehto B
- yksi pääkirjasto keskustassa
- ei lähikirjastoja.

Nykyisen palveluverkon säilyttävässä vaihtoehdossa kirjastopalvelut jatkuvat nykyisessä laajuudessa. Vaihtoehdossa B palvelut keskitetään pääkirjastoon, jolloin lähikirjastojen tulevaisuus ratkaistaan vaiheittain. Palveluverkkosuunnitelmassa todetaan, että pääkirjastoon kohdistuu joka tapauksessa merkittävä investointitarve ja samalla voidaan laajentaa omatoimikirjastopalveluja. Keskitetty ratkaisu mahdollistaisi henkilöstöresurssien vähentämisen yhdellä henkilötyövuodella sekä aineisto- ja ylläpitokustannusten vähentämisen.

Nuorisopalvelut
Kunnanhallitus linjasi, että nuorisotilat keskitetään Hinnerjoelta ja Kauttualta koulukeskukseen Ahmasojan koululta vapautuviin tiloihin. Samalla kehitetään liikkuvia nuorisopalveluja, jotta palvelujen saavutettavuus säilyy myös kunnan kyläalueilla.

Palveluverkkosuunnitelman mukaan Ahmasojan koululta vapautuvien tilojen hyödyntäminen ahdollistaa nuorisopalvelujen sijoittamisen lähelle keskeistä käyttäjäryhmää. Samalla voidaan luopua nykyisistä vuokratiloista Kauttualla ja Hinnerjoella. Nuorisotyötä pyritään toteuttamaan nykyistä tiiviimmin osana koulupäivää sekä koulukeskuksen toimintaa. Liikkuvalla nuorisotyöllä varmistetaan palvelujen saatavuus Hinnerjoella, Honkilahdella, Kiukaisissa ja Paneliassa.

Liikuntapalvelut
Liikuntapalveluiden osalta kunnanhallitus linjasi, että liikuntapaikkaverkosto säilyy pääosin nykyisen laajuisena. Kunta vastaa jatkossakin keskeisten liikuntapaikkojen, kuten keskustan urheilukeskuksen ja liikuntasalien ylläpidosta. Lisäksi tavoitteena on lisätä yhteistyötä yhdistysten kanssa kumppanuussopimuksilla, joiden avulla osa liikuntapaikkojen ylläpidosta voidaan toteuttaa nykyistä laajemmin yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa.

Palveluverkkosuunnitelma ei sisällä merkittäviä muutoksia liikuntapaikkaverkkoon. Tarkoituksena on säilyttää palvelutaso nykyisellään samalla kun ylläpidon kustannustehokkuutta pyritään parantamaan.

Palveluverkkosuunnitelman valmistelu on tehty palveluverkkoselvityksen pohjalta kokonaisuutena. Yhteenvedot kyselyiden tuloksista ja vaikutustenarvioinneista löytyvät palveluverkkosuunnitelman liitteistä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Matti Kompuinen

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää:
1. Hyväksyä sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman kirjasto- ja tietopalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta ja saattaa sen kunnanhallituksen käsiteltäväksi.
2. Esittää kunnanhallitukselle kirjasto- ja tietopalveluiden osalta, että pääkirjastolla tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet ja pääkirjaston peruskorjaus siirretään vuoden 2030 jälkeiseen aikaan. Lähikirjastojen jatkoa tarkastellaan muiden sivistyspalveluiden ratkaisujen yhteydessä.
3. Esittää kunnanhallitukselle, että nuorisopalveluiden toimitilat keskitetään koulukeskuksen alueelle Ahmasojan koulun tiloista vapautuviin tiloihin Ahmasojan koulua koskevien palveluverkkoratkaisujen toteuduttua ja samalla luovutaan vuokratiloista Kauttualla. Hinnerjoen vuokratilasta luovutaan 1.8.2027 lukien.
4. Esittää kunnanhallitukselle, että liikuntapalveluiden palveluverkkoa kehitetään kunnanhallituksen 22.6.2026 § 166 linjauksen mukaisesti siten, että liikuntapaikkaverkosto säilyy pääosin ennallaan ja liikuntapaikkojen ylläpidossa pyritään lisäämään yhteistyötä yhdistysten kanssa.

Asian käsittely

Sanna Kotiranta teki sivistysjohtajan päätösehdotuksesta poikkeavan päätösehdotuksen: *“Sivistyslautakunta päättää:*
1. Hyväksyä sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman kirjasto- ja tietopalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta ja saattaa sen kunnanhallituksen käsiteltäväksi.
2. Esittää kunnanhallitukselle kirjasto- ja tietopalveluiden osalta, että pääkirjastolla tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet ja pääkirjaston peruskorjaus siirretään vuoden 2030 jälkeiseen aikaan. Lähikirjastot suljetaan vaiheittain ja selvitetään kirjaston noutopisteiden perustamista alueellisesti. Tehdään tarvittavat muutokset omatoimisuuden laajentamiseksi pääkirjastossa.
3. Esittää kunnanhallitukselle, että nuorisopalveluiden toimitilat keskitetään koulukeskuksen alueelle Ahmasojan koulun tiloista vapautuviin tiloihin Ahmasojan koulua koskevien palveluverkkoratkaisujen toteuduttua ja samalla luovutaan vuokratiloista Kauttualla. Hinnerjoen vuokratilasta luovutaan 1.8.2027 lukien.
4. Esittää kunnanhallitukselle, että liikuntapalveluiden palveluverkkoa kehitetään kunnanhallituksen 22.6.2026 § 166 linjauksen mukaisesti siten, että liikuntapaikkaverkosto säilyy pääosin ennallaan ja liikuntapaikkojen ylläpidossa pyritään lisäämään yhteistyötä yhdistysten kanssa.”

Poikkeavaa päätösehdotusta ei kannatettu.

Päätös

Alkuperäinen päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Khall 09.11.2026 § 286

Valmistelu ja lisätiedot

Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta puh 044 422 4020.

Esittelijä Kunnanjohtaja Kari Kankaanranta

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää esittää valtuustolle, että se

1. hyväksyy sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman kirjasto- ja tietopalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta.

2. hyväksyyy kirjasto- ja tietopalveluiden osalta, että pääkirjastolla tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet ja pääkirjaston peruskorjaus siirretään vuoden 2030 jälkeiseen aikaan. Lähikirjastojen jatkoa tarkastellaan muiden sivistyspalveluiden ratkaisujen yhteydessä.

3. hyväksyy, että nuorisopalveluiden toimitilat keskitetään koulukeskuksen alueelle Ahmasojan koulun tiloista vapautuviin tiloihin Ahmasojan koulua koskevien palveluverkkoratkaisujen toteuduttua ja samalla luovutaan vuokratiloista Kauttualla. Hinnerjoen vuokratilasta luovutaan 1.8.2027 lukien.

4. hyväksyy, että liikuntapalveluiden palveluverkkoa kehitetään kunnanhallituksen 22.6.2026 § 166 linjauksen mukaisesti siten, että liikuntapaikkaverkosto säilyy pääosin ennallaan ja liikuntapaikkojen ylläpidossa pyritään lisäämään yhteistyötä yhdistysten kanssa.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Valt 16.11.2026 § 60
419/00.01.03/2025

Kunnanhallituksen päätösehdotus
Valtuusto

1. hyväksyy sivistyspalveluiden palveluverkkosuunnitelman kirjasto- ja tietopalveluiden sekä liikunta- ja nuorisopalveluiden osalta.

2. hyväksyyy kirjasto- ja tietopalveluiden osalta, että pääkirjastolla tehdään välttämättömät korjaustoimenpiteet ja pääkirjaston peruskorjaus siirretään vuoden 2030 jälkeiseen aikaan. Lähikirjastojen jatkoa tarkastellaan muiden sivistyspalveluiden ratkaisujen yhteydessä.

3. hyväksyy, että nuorisopalveluiden toimitilat keskitetään koulukeskuksen alueelle Ahmasojan koulun tiloista vapautuviin tiloihin Ahmasojan koulua koskevien palveluverkkoratkaisujen toteuduttua ja samalla luovutaan vuokratiloista Kauttualla. Hinnerjoen vuokratilasta luovutaan 1.8.2027 lukien.

4. hyväksyy, että liikuntapalveluiden palveluverkkoa kehitetään kunnanhallituksen 22.6.2026 § 166 linjauksen mukaisesti siten, että liikuntapaikkaverkosto säilyy pääosin ennallaan ja liikuntapaikkojen ylläpidossa pyritään lisäämään yhteistyötä yhdistysten kanssa.

Päätös Valtuusto hyväksyi yksimielisesti kunnanhallituksen ehdotuksen.